

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

LIITON SÄÄNNÖT

Hyväksytty 18.5.2018

Sisälllys

1 § Nimi ja kotipaikka	3
2 § Tarkoitus ja tehtävät.....	3
3 § Jäsenet	4
Liittyminen.....	4
Eroaminen, erottaminen ja purkaminen	4
Muita määräyksiä	5
4 § Jäsenmaksut	5
5 § Liittokokous	6
Äänioikeus ja vaalikelpoisuus	7
Vaalielimet.....	7
Tarkemmat vaaliohjeet.....	7
Uudet vaalit	8
6 § Valtuusto.....	8
Valtuuston kokoukset.....	9
Varsinaiset kokoukset.....	9
Ylimääräinen kokous.....	10
7 § Hallitus	10
Hallituksen tehtävät.....	11
8 § Johtoryhmä.....	11
9 § Toiminnanjohtaja.....	12
10 § Hallitusta avustavat elimet	12
11 § Työehto- ja muu sopimustoiminta	12
12 § Työtaisteluavustus.....	13
13 § Liiton nimen kirjoittaminen	13
14 § Tilintarkastajat ja tilinpäätös	13
15 § Sääntöjen muuttaminen	13
16 § Liiton purkaminen.....	13
17 § Saavutetut jäsenoikeudet.....	13
18 § Voimaanastuminen.....	13

1 § Nimi ja kotipaikka

1. Liiton nimi on Palvelualojen ammattiliitto PAM ry, ruotsiksi Servicefacket PAM rf. Siitä käytetään näissä säännöissä nimitystä liitto ja ammattiosastoista nimitystä osasto.
2. Liiton kotipaikka on Helsingin kaupunki ja toiminta-alue koko Suomi.
3. Liiton kielet ovat suomi ja ruotsi. Pöytäkirjakieli on suomi.

2 § Tarkoitus ja tehtävät

1. Liiton tarkoituksena on toimia palvelu- ja niitä lähellä olevilla aloilla työskentelevien palkansaajien, ammattiin opiskelevien, pelkästään itsensä työllistävien ammatinharjoittajien ja yrittäjien sekä työttömien taloudellisen, sosiaalisen ja oikeudellisen aseman ja elämänlaadun parantamiseksi.
2. Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto
 - a. tukee osastoja ja niiden jäseniä heidän toimiessaan työ-, palkka- ja muiden toimeentulonsa ehtojen sekä työympäristöasioiden kehittämiseksi ja yhteistoiminnan toteuttamiseksi yrityksissä sekä voimassa olevan lainsäädännön noudattamiseksi ja alueellisen vaikuttamisen parantamiseksi
 - b. solmii työehto- ja muita sopimuksia ja valvoo niiden noudattamista
 - c. ohjaa alan työntekijöiden, toimihenkilöiden, ammatinharjoittajien ja itsensä työllistävien yrittäjien sekä opiskelijoiden liittymistä osastoihin
 - d. vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla jäsenten työ- ja elinolosuhteita sekä asemaa ja toimintaoikeuksia koskevissa asioissa tekemällä esityksiä ja antamalla lausuntoja
 - e. edistää työelämän tuntemusta ja yhteiskunnallista tietoisuutta, yhteisvastuuta ja ammatillista osaamista
 - f. edistää palkansaajaliikkeen yhteistyötä kuulumalla ammatilliseen keskusjärjestöön
 - g. harjoittaa yhteistoimintaa liiton tavoitteita ja toimintaperiaatteita tukevien koti- ja ulkomaisten järjestöjen kanssa ja voi tukea niiden toimintaa taloudellisesti
 - h. voi kuulua jäsenenä kansainvälisiin järjestöihin ja harjoittaa kansainvälistä yhteistyötä ja solidaarisuustoimintaa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien puolustamiseksi ja laajentamiseksi
 - i. järjestää tiedotus-, julkaisu- ja opintotoimintaa
 - j. harjoittaa ja tukee jäsenten loma- ja virkistystoimintaa
 - k. edistää jäsentensä työllistymistä.
3. Liitto voi hallita ja omistaa kiinteää ja irtainta omaisuutta sekä perustaa rahastoja ja säätiöitä. Toimintansa tukemiseksi liitto voi vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä toimeenpanna arpajaisia ja rahankeräyksiä. Liitto voi harjoittaa elinkeinotoimintaa, joka välittömästi liittyy sen tarkoituksen toteuttamiseen.
4. Liitto on puolueisiin sitoutumaton.

3 § Jäsenet

1. Liiton jäseniksi pääsevät hallituksen hyväksymät palvelu- ja niihin läheisesti liittyvillä aloilla sekä erityisaloilla työskentelevien työntekijöiden, toimihenkilöiden ja esimiesten sekä pelkästään itsensä työllistävien ammatinharjoittajien ja yrittäjien muodostamat rekisteröidyt osastot sekä jäsenenä olevien osastojen muodostamat rekisteröidyt yhdistykset.
2. Jäseninä olevia osastojen muodostamia rekisteröityjä yhdistyksiä kutsutaan jäljempänä näissä säännöissä yhteisöjäseniksi.
3. Valtuusto hyväksyy osaston mallisäännöt.

Liittyminen

4. Liittyessään osasto sitoutuu noudattamaan näitä sääntöjä sekä liittokokouksen, valtuuston ja hallituksen päätöksiä.
5. Osaston perustamiseen sellaiselle paikkakunnalle, jolla jo toimii liiton osasto, tulee hankkia ennakkoon hallituksen suostumus.
6. Osaston tai yhteisöjäsenen jäsenyys alkaa siitä päivästä, kun hallitus on hyväksynyt jäsenyyden.

Eroaminen, erottaminen ja purkaminen

7. Jos osasto haluaa erota liitosta, siitä on ilmoitettava liitolle yhdistyslain mukaisesti. Ilmoitukseen on liitettävä pöytäkirjat niistä kokouksista, joissa asiasta on päätetty. Osaston jäsensuhde lakkaa kuuden (6) kuukauden kuluttua ilmoituksen tekemistä ensiksi seuraavan kesä- tai joulukuun viimeisen päivän jälkeen.
8. Osaston eroamista koskeva asia on käsiteltävä kahdessa osaston kokouksessa, joiden väliaika on vähintään kaksi (2) viikkoa. Ehdotus osaston eroamisesta raukeaa, ellei vähintään 3/4 osaston läsnä olevista äänioikeutetuista jäsenistä sitä pidetyissä kokouksissa kannata.
9. Osasto tai yhteisöjäsen voidaan erottaa liitosta, jos se
 - a. toimii liiton toiminnan tarkoitusta vastaan
 - b. ei noudata sääntöjä ja liittokokouksen, valtuuston sekä hallituksen päätöksiä
 - c. ei erota jäsenyydestään sellaista jäsentä, joka toimii vastoin osaston tai liiton sääntöjä tai liittokokouksen, valtuuston ja hallituksen päätöksiä.
10. Osaston tai yhteisöjäsenen erottamisesta päättää hallitus. Osastoa tai yhteisöjäsentä on kuultava ennen erottamispäätöksen käsittelyä. Osasto tai yhteisöjäsen voi valittaa päätöksestä valtuustolle. Valitus on toimitettava kirjallisesti hallitukselle kuukauden kuluessa osaston tai yhteisöjäsenen saatua kirjallisen tiedon erottamisesta.
11. Eronnut tai erotettu osasto menettää kaikki oikeutensa liitossa. Osasto ei saa takaisin liitolle suorittamiaan maksuja eikä sillä ole oikeutta liiton rahastoihin tai muuhun omaisuuteen. Liitto ei vastaa eronneen tai erotetun osaston veloista, jollei toisin ole sovittu.

12. Jos osasto puretaan, sen jäljellä olevat varat siirretään purkavan kokouksen päätöksellä joko liiton toiselle osastolle tai liitolle käytettäväksi ammattiyhdistysliikettä edistäviin tarkoituksiin. Liitto ei vastaa niistä veloista, joita osastolla oli sen purkautuessa tai tullessa lakkautetuksi, jollei toisin ole sovittu. Päätös osaston purkamisesta voidaan tehdä osaston kokouksen $\frac{3}{4}$ äänten enemmistöllä.

Muita määräyksiä

13. Liiton osastoissa voivat vanhuuseläkkeelle tai kokonaan työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät jäsenet jatkaa jäsenyyttään osaston eläkeläisjäsenenä. Alojen oppilaitoksissa opiskelevat voivat liittyä osaston opiskelijajäseniksi.
14. Liitto pitää yhdistyslain mukaista osastojen jäsenluetteloa. Osaston on liittoon liittyessään annettava hallituksen pyytämät henkilötiedot kaikista jäsenistään. Osastolla on oikeus saada käyttöönsä liiton ylläpitämässä rekisterissä olevat omia jäseniään koskevat tiedot.
15. Liiton hallituksen määräämä tarkastaja voi milloin tahansa tarkastaa osaston hallinnon ja tilit.

4 § Jäsenmaksut

1. Osaston jäsenen on suoritettava jäsenmaksu veronalaisista palkkatuloistaan sekä työttömyyskassan maksamista veronalaisista etuuksista.
2. Ammatinharjoittaja- ja yrittäjäjäsen suorittaa jäsenmaksun eläkevakuutusmaksun perusteena olevasta ansiotulosta lukuun ottamatta aikaa, jona hän säilyttää Palvelualojen työttömyyskassan jäsenyyden. Tällöin hänen jäsenmaksunsa määräytyy viimeksi saadun ennakkopidätyksen alaisen palkkatulon perusteella.
3. Osastojen eläkeläis- ja opiskelijajäseniltä ei peritä jäsenmaksua.
4. Valtuusto päättää vuosittain jäsenmaksujen suuruudesta.
5. Valtuusto voi päättää enintään kuuden kuukauden jäsenmaksun suuruisen ylimääräisen jäsenmaksun perimisestä osaston jäseniltä.
6. Osaston jäsen on vapautettu jäsenmaksuista
 - a. ollessaan vailla veronalaista palkkatuloa tai työttömyyskassan maksamaa veronalaista etuutta
 - b. ollessaan ulkomailla ammattiliiton jäsenenä ja maksaessaan tälle jäsenmaksua.

Jäsenmaksuista vapautuvan jäsenen on viipymättä ilmoitettava liitolle vapautumisen syy ja arvioitu kesto aika.

7. Liittoon tilitetyistä jäsenmaksuista ylimääräistä jäsenmaksua lukuun ottamatta palautetaan osastolle valtuuston vuosittain päättämä prosentuaalinen perus- ja kannusteosa.

8. Osaston jäsenten jäsenmaksun perusosan palauttamiseksi osastojen on vuosittain toukokuun loppuun mennessä toimitettava liittoon toiminta- ja tilikertomuksensa viimeksi kuluneelta toimintavuodelta sekä ilmoituksen toimihenkilöistään.

Jäsenmaksupalautteen kannusteosan perusteista päättää valtuuston syyskokous.

9. Hallituksen on kuultava osastoa päättäessään jäsenmaksuperusteen perus- ja/tai kannusteosan palauttamatta jättämisestä.
10. Yksityiskohtaiset ohjeet jäsenmaksun perinnästä, jäsenmaksuista vapautumisesta, tilityksestä ja osastojen osuuden suorittamisesta antaa hallitus.

5 § Liittokokous

1. Varsinainen liittokokous pidetään joka neljäs vuosi kesäkuun loppuun mennessä.
2. Varsinaisesta liittokokouksesta on lähetettävä osastoille ja yhteisöjäsenille kirjallinen ennakoilmoitus viimeistään yhdeksänkymmentä (90) päivää ennen kokousta.

Lopullinen kokouskutsu varsinaiseen liittokokoukseen on lähetettävä kirjallisena kutsuna liittokokousedustajille ja tiedoksi osastoille ja yhteisöjäsenille viimeistään 21 (kaksikymmentäyksi) päivää ennen kokousta.

Hallitus voi antaa tarkempia määräyksiä liittokokoukseen ilmoittautumisesta.
3. Liittokokouksessa käsitellään seuraavat asiat:
 - a. päätetään vaalikauden käsittävästä tavoiteohjelmasta
 - b. valitaan valtuuston puheenjohtaja ja 1. varapuheenjohtaja ja 2. varapuheenjohtaja
 - c. valitaan näiden lisäksi viisikymmentä (50) valtuuston varsinaista jäsentä sekä jokaiselle kolme (3) henkilökohtaista varajäsentä, sekä kymmenen (10) yleisvarajäsentä
 - d. valitaan hallituksen puheenjohtaja, jota kutsutaan liiton puheenjohtajaksi. Puheenjohtaja on päätoiminen
 - e. valitaan lisäksi viisitoista (15) hallituksen varsinaista jäsentä, kolme (3) yleisvarajäsentä sekä hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen
 - f. käsitellään hallituksen ja osastojen sekä yhteisöjäsenten esittämät asiat
 - g. valitaan tilintarkastusta suorittamaan tilintarkastusyhteisö, jonka tulee nimetä piiristään vastuunalainen henkilö ja hänelle varahenkilö
 - h. päätetään valtuuston, hallituksen ja sen asiantuntijaelinten palkkioista
 - i. päätetään vaalivuonna valtuuston kevätkokoukselle sääntömääräisesti kuuluvista asioista.
4. Liittokokousedustajille korvataan matkakulut sekä päivärahat liiton matkustusohjesäännön mukaisesti.
5. Aloiteoikeus liittokokoukselle on liiton osastoilla, yhteisöjäsenillä ja hallituksella. Aloitteet on toimitettava hallitukselle vähintään kaksi (2) kuukautta ennen kokousta.

6. Liittokokouksessa jokaisella edustajalla on yksi (1) ääni. Asiat ratkaistaan äänestykseen osallistuvien yksinkertaisella äänten enemmistöllä, ellei näissä säännöissä ole toisin määrätty. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni. Vaalit ratkaistaan äänestykseen osallistuvien ehdottomalla enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa.
7. Liittokokouksessa esitysoikeus on liittokokousedustajien lisäksi hallituksen jäsenillä ja tilintarkastajilla. Kokoukseen kutsutuilla liiton toimihenkilöillä on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.
8. Ylimääräinen liittokokous on pidettävä, kun liittokokous niin päättää tai hallitus tai valtuusto katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään 1/3 liiton äänioikeutetuista jäsenistä tai niin monta osastoa, että niiden henkilöjäsenten lukumäärä on vähintään kolme neljäsosaa (3/4) liiton kaikkien osastojen henkilöjäsenten lukumäärästä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten hallitukselta kirjallisesti vaatii.

Kirjallinen kokouskutsu ylimääräisestä liittokokouksesta on lähetettävä liittokokousedustajille ja tiedoksi osastoille ja yhteisöjäsenille viimeistään neljätoista (14) päivää ennen kokousta.

9. Liittokokousedustajat valitaan liittoäänestyksellä kuhunkin vaalipiiriin kuuluvien jäsenosastojen henkilöjäsenten kesken toimeenpantavilla salaisilla suhteellisilla vaaleilla yhdistyslain 29 § 3. momentin 2-kohdan tarkoittamalla tavalla.
10. Vaalipiirit ovat kulloinkin voimassa olevan virallisen maakuntajaon mukaiset maakunnat, kuitenkin niin, että valtakunnalliset osastot muodostavat yhden yhteisen vaalipiirin.
11. Liittokokousedustajat valitaan siten, että kustakin vaalipiiristä valitaan siihen kuuluvien osastojen yhteisen jäsenmäärän perusteella yksi (1) edustaja kutakin alkavaa kuuttasataa (600) jäsentä kohti.
Kustakin vaalipiiristä varsinaisiksi liittokokousedustajiksi valitsematta jääneet ehdokkaat ovat varalla äänimääriensä mukaisessa järjestyksessä omalta ehdokaslistaltaan tai omasta vaaliliitostaan.

Äänioikeus ja vaalikelpoisuus

12. Äänioikeutettuja eivät ole vanhuuseläkkeelle tai kokonaan työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet jäsenet eivätkä opiskelijajäsenet.
13. Vaalikelpoisia eivät ole vanhuuseläkkeelle tai kokonaan työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet jäsenet eivätkä opiskelijajäsenet eivätkä liiton tai osastojen palkkaamat toimihenkilöt.

Vaalielimet

14. Keskusvaalilautakuntana toimii liiton hallitus.

Tarkemmat vaaliohjeet

15. Ehdokkaiden asettamista ja vaalin muuta toimittamista koskevat tarkemmat määräykset annetaan valtuuston vahvistamassa vaalijärjestyksessä ja hallituksen ohjeissa.

Uudet vaalit

16. Mikäli sellainen määrä osastoja, joiden yhteenlaskettu henkilöjäsenmäärä on vähintään 2/3 liiton kaikkien osastojen jäsenmäärästä, sitä kirjallisesti vaatii, on toimitettava uusi liittoäänestys liittokokousedustajien valitsemista varten.
17. Vaalit on toimeenpantava kolmen kuukauden kuluessa vaatimuksen esittämisestä. Edustusperuste määräytyy vaatimuksen esittämistä edeltävän kalenterivuosisuoliskon jäsenmäärän perusteella.

6 § Valtuusto

1. Valtuusto käyttää päätäntävaltaa niissä asioissa, jotka eivät kuulu näiden sääntöjen nojalla tai lain mukaan liittokokouksen tai hallituksen päätettäväksi. Sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on muualla sanottu, valtuuston tehtävänä on
 - a. valita seuraavaan varsinaiseen liittokokoukseen saakka liiton puheenjohtaja (hallituksen puheenjohtaja), muut hallituksen varsinaiset jäsenet sekä yleisvarajäsenet sekä hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen, jos jonkun heistä tehtävä on päättynyt tai joku heistä on eronnut tehtävästään kesken toimikauden
 - b. valita keskuudestaan seuraavaan varsinaiseen liittokokoukseen saakka valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, jos jonkun heistä tehtävä on päättynyt tai joku heistä on eronnut tehtävästään kesken toimikauden
 - c. valita seuraavaan varsinaiseen liittokokoukseen saakka tilintarkastusyhteisö, jos tilintarkastusyhteisö on eronnut tehtävästään kesken toimikauden tai ei pysty hoitamaan tehtäväänsä tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla
 - d. päättää ammatillisesta keskusjärjestöstä
 - e. päättää sääntöjen muuttamisesta
 - f. vahvistaa vaalijärjestys
 - g. päättää valtuustolle tehdyistä aloitteista
 - h. päättää muista hallituksen esittämistä asioista.
2. Valtuuston toimikausi on neljä vuotta ja se päättyy, kun liittokokouksessa on valittu uusi valtuusto.
3. Valtuustoon kuuluu puheenjohtaja, 1. varapuheenjohtaja ja 2. varapuheenjohtaja sekä heidän lisäksi viisikymmentä (50) varsinaista jäsentä. Kullakin varsinaisella jäsenellä on kolme (3) henkilökohtaista varajäsentä. Varajäseninä on lisäksi kymmenen (10) yleisvarajäsentä, jotka ovat läsnä valtuuston kokouksissa. Yleisvarajäsen astuu varsinaisen jäsenen sijaan, jos varsinainen jäsen ja kukin hänen henkilökohtaisista varajäsenistään on estynyt osallistumasta kokoukseen.
4. Valtuustossa on oltava edustus jokaisesta vaalipiiristä. Valtuustoa valittaessa on lisäksi huomioitava ammattiryhmittäinen tasapuolisuus. Valtuuston on myös kuvastettava jäsenkunnan rakennetta.
5. Valtuuston varsinaisen jäsenen ollessa estynyt osallistumasta kokoukseen hänen tilalleen kutsutaan varajäsen.

6. Jos valtuuston jäsen siirtyy vanhuuseläkkeelle tai kokonaan työkyvyttömyyseläkkeelle, erotetaan osastosta tai eroaa osastosta liittymättä toiseen liiton osastoon, päättyy jäsenyys valtuustossa välittömästi. Jos valtuuston jäsen muuttaa edustamaltaan liiton toiminta-alueelta tai siirtyy muutoin kuin tilapäisesti pois liiton järjestämisalalta taikka ilman hyväksyttävää syytä jättää saapumatta kahteen peräkkäiseen kokoukseen, tulee hänen erota valtuustosta. Eronneen varsinaisen jäsenen tilalle siirtyy hänen henkilökohtainen varajäsenensä.
7. Mikäli valtuuston varsinainen jäsen valitaan hallitukseen, eroaa hän valtuustosta ja hänen tilalleen kutsutaan varajäsen.

Valtuuston kokoukset

8. Valtuusto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista ja enemmistö jäsenistä on paikalla kokouksessa.
9. Aloiteoikeus valtuuston kokouksille on liiton osastoilla, yhteisöjäsenillä ja valtuuston jäsenillä. Aloiteoikeus on myös liiton osastojen 5 § 13. kohdan tarkoittamilla vaalikelpoisilla henkilöjäsenillä, aina viidelläkymmenellä (50) henkilöjäsenellä yhdessä hallituksen antamien tarkempien muotomääräysten mukaisesti. Aloitteet on toimitettava hallitukselle viimeistään kaksi (2) kuukautta ennen kokousta.
10. Valtuuston kokouksessa jokaisella valtuuston jäsenellä on yksi (1) ääni. Asiat ratkaistaan äänestykseen osallistuvien yksinkertaisella äänten enemmistöllä, ellei näissä säännöissä ole toisin määrätty. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni. Vaalit ratkaistaan äänestykseen osallistuvien ehdottomalla enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa.
11. Valtuuston kokouksessa esitysoikeus käsiteltäviin asioihin valtuuston jäsenten lisäksi on hallituksen jäsenillä ja tilintarkastajilla. Kokoukseen kutsutuilla liiton toimihenkilöillä on läsnäolo- ja puheoikeus.
12. Hallituksen päätöksellä valtuuston kokoukseen voi osallistua myös ennen kokousta tai kokouksen aikana tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Tästä on mainittava kokouskutsussa.

Varsinaiset kokoukset

13. Valtuusto pitää vuosittain kaksi varsinaista kokousta. Kevätkokous pidetään toukokuussa ja syyskokous marras-joulukuussa.
14. Valtuuston varsinaisesta kokouksesta on lähetettävä osastoille, yhteisöjäsenille ja valtuuston jäsenille kirjallinen ennakoilmoitus viimeistään yhdeksänkymmentä (90) päivää ennen kokousta. Lopullinen kokouskutsu valtuuston varsinaiseen kokoukseen on lähetettävä kirjallisena kutsuna valtuuston jäsenille ja tiedoksi osastoille ja yhteisöjäsenille viimeistään kaksikymmentäyksi (21) päivää ennen kokousta.

15. Valtuuston kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:
 - a. käsitellään tili- ja toimintakertomus edelliseltä vuodelta ja vahvistetaan tilinpäätös
 - b. päätetään hallituksen tili- ja vastuuvapaudesta
 - c. päätetään seuraavan vuoden toiminnan ja talouden suuntaviivoista.
16. Valtuuston syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:
 - a. päättää jäsenmaksun suuruudesta
 - b. päättää osastojen jäsenmaksupalautuksen suuruudesta sekä kannusteosan perusteista
 - c. päätetään hallituksen esittämästä toimintasuunnitelmasta
 - d. päätetään hallituksen esittämästä talousarviosta
 - e. päätetään tilintarkastajien palkkioiden perusteista.

Ylimääräinen kokous

17. Ylimääräinen valtuuston kokous pidetään hallituksen kutsusta tai kun enemmistö valtuuston jäsenistä sitä määrättyä asiaa varten kirjallisesti pyytää.
18. Valtuuston ylimääräisessä kokouksessa käsitellään kokouskutsussa mainitut asiat.
19. Kirjallinen kutsu valtuuston jäsenille ja tieto osastoille ja yhteisöjäsenille valtuuston ylimääräisestä kokouksesta on lähetettävä viimeistään viisi (5) päivää ennen kokousta.

7 § Hallitus

1. Hallitus johtaa liiton toimintaa yhdistyslain, näiden sääntöjen sekä liittokokouksen ja valtuuston päätösten mukaisesti.
2. Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, jota kutsutaan liiton puheenjohtajaksi. Puheenjohtaja on päätoiminen. Puheenjohtajan lisäksi hallitukseen kuuluu viisitoista (15) muuta varsinaista jäsentä sekä varajäseninä kolme (3) yleisvarajäsentä ja hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen varsinaiset jäsenet ja yleisvarajäsenet tulee mahdollisuuksien mukaan valita eri ammattiryhmistä ja alueittain tasapuolisesti.

Yleisvarajäsenet ovat läsnä hallituksen kokouksissa.

Puheenjohtajan ollessa estyneenä kokouksen puheenjohtajana toimii hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen.

3. Hallituksen toimikausi on sama kuin valtuuston toimikausi ja se päättyy uuden hallituksen tultua valituksi liittokokouksessa.
4. Jos hallituksen jäsen siirtyy vanhuuseläkkeelle tai kokonaan työkyvyttömyyseläkkeelle, erotetaan osastosta tai eroaa osastosta liittymättä toiseen liiton osastoon, päättyy hallituksen jäsenyyttä välittömästi. Jos hallituksen jäsen muuttaa edustamaltaan alueilta tai muutoin kuin tilapäisesti siirtyy pois liiton järjestämisalalta taikka ilman hyväksyttävää syytä jättää saapumatta kahteen

peräkkäiseen kokoukseen, tulee hänen erota hallituksesta. Eronneen hallituksen jäsenen tilalle valitsee valtuusto uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

5. Hallitus kokoontuu liiton puheenjohtajan tai hänen ollessa estyneenä hallituksen puheenjohtajan henkilökohtaisen varajäsenen kutsusta tai kolmen jäsenen sitä vaatiessa.

Hallitus on päätösvaltainen puheenjohtajan tai puheenjohtajan henkilökohtaisen varajäsenen ja vähintään kahdeksan (8) muun jäsenen ollessa paikalla.

6. Valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on hallituksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.
7. Päätökset hallituksessa tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa ja muissa asioissa voittaa kokouksen puheenjohtajan kanta.
8. Hallituksen kokous voidaan pitää kaikkien hallituksen jäsenten suostumuksella myös tietoliikennenyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Hallituksen tehtävät

1. Hallituksen tehtävänä on
 - a. johtaa liiton toimintaa
 - b. seurata, että liiton ja osastojen toimintaa hoidetaan lakien ja näiden sääntöjen sekä liittokokouksen, valtuuston ja hallituksen päätösten mukaisesti
 - c. hoitaa liiton taloutta vahvistamansa talousohjesäännön mukaisesti
 - d. päättää vuosittain rahastoihin siirrettävistä varoista
 - e. päättää yhdistyksen omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä
 - f. nimetä liiton johtoryhmä
 - g. valita ja erottaa liiton toiminnanjohtaja ja päättää toiminnanjohtajan työehdoista
 - h. ottaa ja erottaa liiton toimihenkilöt ja päättää henkilöstön työsuhteen ehtoja koskevista sopimuksista
 - i. valmistella valtuuston kokoukselle käsiteltäväksi tulevat asiat ja kutsua kokoukset koolle
 - j. toimeenpanna liittokokousvaalit
 - k. päättää liiton liittymisestä järjestöihin ja niistä eroamisesta ammatillista keskusjärjestöä lukuun ottamatta.

8 § Johtoryhmä

1. Hallituksen alaisen johtoryhmän tehtävänä on hoitaa toiminnallisia asioita sekä valmistella hallituksen päätettäväksi tulevat asiat, toteuttaa hallituksen päätökset ja hoitaa muut hallituksen sille hoidettavaksi antamat asiat.
2. Johtoryhmään kuuluu liiton puheenjohtaja, toiminnanjohtaja sekä enintään neljä (4) muuta jäsentä, joista yksi on hallituksen puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen. Johtoryhmän jäsenet ovat päätoimisia.

9 § Toiminnanjohtaja

Toiminnanjohtajan tehtävänä on

- a. johtaa ja kehittää liiton työtä
- b. valmistella valtuuston, hallituksen sekä johtoryhmän kokouksissa käsiteltäväksi tulevat asiat
- c. toimia liiton hallituksen sihteerinä sekä
- d. toimia muissa asioissa liiton hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan päätösten mukaisesti.

10 § Hallitusta avustavat elimet

1. Hallitus nimeää tarvittaessa avukseen toimi-, valio- ja neuvottelukuntia sekä työryhmiä.
2. Hallitus voi nimetä eri sopimusaloille sopimusaloimikunnat, joiden tehtävänä on
 - a. toimia hallituksen asiantuntijaelimenä sopimusalaltaan
 - b. käsitellä ja valmistella sopimusalansa edunvalvontaa, järjestötoimintaa ja järjestöllisiä valmiuksia
 - c. laatia sopimusalaan liittyviä ehdotuksia liiton kannanotoiksi, lausunnoiksi yms.
 - d. käsitellä sopimusalaan liittyvät aloitteet ja neuvottelutulokset.

11 § Työehto- ja muu sopimustoiminta

1. Hallitus johtaa liiton työehto- ja muuta sopimustoimintaa.
2. Osastot, yhteisöjäsenet, työpaikkakokoukset ja valtuuston jäsenet voivat tehdä liiton hallitukselle esityksiä työehto- ja muiden sopimusten muuttamiseksi.
3. Hallitus päättää työehto- ja muiden sopimusten jatkamisesta tai irtisanomisesta. Hallitus hyväksyy uudet sopimukset.
4. Hallitus voi järjestää neuvoa antavan jäsenäänestyksen niiden kesken, joita neuvoteltava sopimus koskee, jos sopimusneuvotteluissa on saavutettu neuvottelutulos tai on syntymässä työriita. Päätös työtaistelun aloittamisesta voidaan tehdä vain, jos vähintään 2/3 äänestykseen osallistuneista on ollut työtaistelutoimenpiteiden kannalla.

Neuvoa antava jäsenäänestys voidaan toimeenpanna erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse ja/tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

5. Hallituksella on oikeus lopettaa työtaistelu, jos se katsoo sen tarpeelliseksi.
6. Ainoastaan hallituksen antamat työtaistelujulistukset sitovat osastoja ja niiden jäseniä sekä yhteisöjäseniä. Jos sopimusala tai osasto tai yhteisöjäsen toimii vastoin tämän pykälän määräyksiä tai vastoin hallituksen antamia ohjeita, ei sillä ole oikeutta avustuksiin eikä muuhun liiton tukeen.
7. Osallistumisesta keskusjärjestön järjestämään työtaisteluun päättää hallitus.

8. Hallitus voi alistaa työehtosopimustoimintaan liittyvien asioiden käsittelyn ja päätöksenteon valtuustolle.

12 § Työtaisteluavustus

1. Työlakkoon tai -sulkuun joutuneelle osaston jäsenelle suoritetaan avustusta seuraavissa tapauksissa:
 - a. hallituksen päättämässä työlakossa
 - b. työsulussa, joka on johtunut hallituksen hyväksymistä vaatimuksista, joissa osasto on toiminut näiden sääntöjen ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,
 - c. jos osaston jäsenet ovat joutuneet työlakkoon tai -sulkuun jonkin toisen liiton työriidan johdosta.
2. Avustuksen suuruudesta ja perusteista päättää hallitus kussakin tapauksessa erikseen.

13 § Liiton nimen kirjoittaminen

Liiton nimen kirjoittavat liiton puheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja johtoryhmän muut jäsenet kukin yksin. Lisäksi nimen kirjoittavat hallituksen määräämät muut toimihenkilöt, aina kaksi yhdessä.

14 § Tilintarkastajat ja tilinpäätös

Liiton tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätöksen on oltava valmis tilintarkastajille esitettäväksi maaliskuun loppuun mennessä. Tilintarkastajien tulee antaa tarkastuskertomuksensa hallitukselle huhtikuun loppuun mennessä.

15 § Sääntöjen muuttaminen

Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia valtuuston varsinaisessa kokouksessa, mikäli vähintään 2/3 annetuista äänistä kokouksessa kannattaa sääntöjen muuttamista. Sääntöjen muuttamisesta on ilmoitettava kokouskutsussa.

16 § Liiton purkaminen

Liittokokous voi päättää liiton purkamisesta vähintään 3/4 äänten enemmistöllä. Jos liitto lopettaa toimintansa tai puretaan, sen jäljellä olevat varat käytetään ammattiyhdistysliikettä edistäviin tarkoituksiin siten, kuin purkava kokous päättää.

17 § Saavutetut jäsenoikeudet

Aikaisempien sääntöjen perusteella saavutetut jäsenoikeudet säilyvät.

18 § Voimaanastuminen

Nämä säännöt tulevat voimaan, kun ne on merkitty yhdistysrekisteriin.

Vaalipiirejä koskeva määräys (5 § 10. kohta) astuu voimaan, kun seuraavan kerran järjestetään 5 § 9. kohdan tarkoittama liittoäänestys liittokokousedustajien valitsemiseksi.